
NHV Nieuw Elan: Tussenstand en een stap voorwaarts

Inleiding

Na een wat zoekende start loopt het Nieuw Elan-traject dat de NHV doormaakt op dit moment weer met de vaart die wij voor ogen hadden. In dit artikel willen we u op de hoogte stellen van de stand van zaken.

Om vat te krijgen op de diffuse ongerustheid over de staat van de hydrologie in Nederland, en om een kader te vinden voor het zoeken naar oplossingen, hebben we in de afgelopen uitgaven van Stromingen vanuit verschillende invalshoeken de stand van ons vak geanalyseerd en van commentaar voorzien¹. Hieronder geven we eerst van deze bijdragen een samenvatting, om daaruit lering te trekken voor de toekomst.

Vervolgens vatten we de belangrijkste leerpunten samen uit de ledenraadpleging die vorige zomer door het NHV-bestuur gehouden is. Hij heeft een schat aan informatie opgeleverd over wat u van de NHV verwacht en ook over wat u niet verwacht. Veel leden blijken zich het wel en wee aan van ons vak en onze vereniging aan te trekken, en mee te denken over een nieuwe koers. De uitkomst van de ledenraadpleging heeft ons mede geïnspireerd tot de voorstellen die we in dit artikel presenteren.

Uit de geschiedenis en uit de ledenraadpleging leiden we af wat de toekomstige missie van de NHV moet zijn, en welke doelstellingen daarbij horen.

Tenslotte presenteren we onze voorlopige verbetervoorstellen. Het is nadrukkelijk een tussenstand; sommige voorstellen zijn meer uitgewerkt dan andere, en we staan open voor suggesties. U vindt ons email-contactadres onderaan dit artikel.

Dit alles is alvast bedoeld als voorwerk voor de NHV-dag over het nieuw elan, die we komend najaar willen houden.

Eerst dus een stukje geschiedenis:

Opkomst, bloei en huidige status van de toegepaste hydrologie in Nederland

Ons vak kwam in Nederland relatief vroeg tot bloei. Na een reeks epidemieën van cholera in de eerste helft van de 19^e eeuw gaf de behoefte aan veilig drinkwater een grote maatschappelijke urgentie aan de ontwikkeling van hydrologische kennis, die op dat moment nog vrijwel niet bestond. Competentiekwesties tussen verschillende ministeries zorgden er daarbij voor dat de ontwikkeling en beoefening van de hydrologie gedurende ruim een eeuw op de warme belangstelling kon rekenen van de hoogste ambtelijke niveaus. Aanvankelijk lag het initiatief bij het Ministerie van Volksgezondheid, dat het roemruchte Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening oprichtte. In de eerste helft

1 Kees Maas (Stromingen 3, jaargang 13), Elgard van Leeuwen (Stromingen 1, jaargang 14), Joost Heijkers (Stromingen 4, jaargang 13 en het redactioneel van dit nummer).

van de 20^e eeuw kwam daar Verkeer en Waterstaat bij, dat na een reeks overstromingen verantwoordelijk was voor de Zuiderzeewerken. Al gauw volgde ook het Ministerie van Landbouw. De belangentegenstelling tussen de ministeries droeg sterk bij aan de ontwikkeling van het vakgebied. Het is niet overdreven om te stellen dat Nederland daardoor vanaf het midden van de 19e tot het midden van de 20e eeuw internationaal voorop liep op het gebied van de hydrologie, zij het dat de belangstelling nogal eenzijdig op grondwater gericht was. Oppervlaktewater, waarvoor de verantwoordelijkheid maar bij één ministerie berustte, bleef in Nederland hydrologisch voorlopig nog buiten beeld. Op zich was het speelveld overzichtelijk: vrijwel alle hydrologen waren in dienst van de concurrerende ministeries. Kort na de tweede wereldoorlog, toen er even een geest van samenwerking rondwaarde, vonden die ministeries elkaar in de Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO. De CHO-TNO bestond uit hooggeplaatste ambtenaren die ondanks tegengestelde belangen behoefte hadden aan inhoudelijke afstemming. Hun hydrologen ontmoetten elkaar op dagen die georganiseerd werden door een kleine uitvoerende commissie, de Technische Commissie CHO-TNO. Daar stemden ze hun kennis op elkaar af, en de Technische Commissie zorgde ervoor dat de uitkomsten geboekstaafd werden. De unieke structuur van de CHO-TNO stond garant voor een optimale samenwerking tussen onderzoek en beleid (Van Dam, 1987). Het nog steeds tastbare bewijs van deze succesformule is een reeks van circa 30 Verslagen en Mededelingen en een tweede reeks van Rapporten en Nota's, allen in het bekende proefschriftformaat.

Het onderwijs in de hydrologie begon aan de Internationale Cursus Delft. Nog in 1957 vertrouwde de beroemde prof. David Todd – die het weten kon - prof. Volker toe dat hier grondwater onderwezen werd zoals nergens elders ter wereld (Volker, 1987). De hydrologie bereikte pas in de jaren '60 de universiteiten: kort na elkaar werden er leerstoelen ingesteld in Delft, Wageningen en aan de VU; later ook aan de HBCS in Velp. Misschien liepen we in die tijd internationaal al niet meer voorop, maar achteraf gezien was dit toch wel de bloeitijd van de hydrologie in Nederland, zij het dat andere takken dan de geohydrologie er nog steeds tamelijk bekaaid van afkwamen.

Onze vereniging, die toen nog Hydrologische Kring heette, had ook voornamelijk geohydrologen als lid. Uit onze ledenraadpleging blijkt dat de leden zelfs nu nog vinden dat het grondwater oververtegenwoordigd is. De CHO-TNO was overigens zo'n dominante instelling, dat de Hydrologische Kring niet meer dan een flankerende rol speelde. De laatste had wel als doelstelling om de beoefening van de hydrologie te bevorderen, maar die taak werd door CHO-TNO zo goed vervuld dat onze vereniging nooit een echte beroepsvereniging geworden is die het belang van de hydrologie en de hydrologen bewaakt en ervoor opkomt.

In die tijd nam de invloed van het Ministerie van Landbouw sterk toe, terwijl Verkeer en Waterstaat een enorme impuls kreeg van de watersnoodramp in 1953. Omdat de drinkwatervoorziening inmiddels vrijwel voltooid was, raakte het belang van Volksgezondheid op de achtergrond. Dat vond zijn weerslag in de wetgeving, die uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor het grondwater bij Verkeer en Waterstaat legde.

Misschien kwam het mede door het uitkristalliseren van de machtsverhoudingen dat de aandacht voor de ontwikkeling van hydrologische kennis taande. Belangrijker voor

de teruggang is waarschijnlijk de privatisering van overheidstaken geweest, die vanaf het eerste kabinet Lubbers voortvarend ter hand genomen werd en door alle volgende kabinetten ongeacht hun politieke signatuur werd doorgezet. De misvatting vatte post dat men voor het maken en uitvoeren van beleid niet vakinhoudelijk deskundig hoefde te zijn. De overheden waren daarom niet verantwoordelijk voor het in stand houden van vakinhoudelijke expertise, en moest die ook niet in huis willen houden. Terwijl vroeger de hoofden van de overheidsdiensten vakinhoudelijk op de hoogte waren en de studiedagen van de CHO-TNO zelf bijwoonden, komt men tegenwoordig op hoger leidinggevend niveau steeds minder vakinhoudelijke expertise tegen.

Uiteindelijk sneuvelde de CHO-TNO, door het uitblijven van een doelsubsidie van Verkeer en Waterstaat. De hydrologen waren hun platform kwijt. Ondanks manmoedige pogingen is de NHV tot nu toe niet in staat gebleken om die leemte op te vullen. Sinds de splitsing van inhoud en beleid en daarmee het afnemen van inhoudelijke kennis bij overheidsinstellingen is er wel een adviesmarkt opgebloeid, die aan veel hydrologen werk biedt. Bedrijven die in concurrentie werken, hebben echter niet altijd belang bij inhoudelijke afstemming van hun werkwijzen en het wegnemen van misverstanden bij overheden. De kennisinstituten, die door ontoereikende financiering mede afhankelijk werden van de markt, gingen ook steeds meer als adviseurs opereren, waardoor ze elkaars concurrenten werden.

Ook in het onderwijs is de vakinhoud (dat wil zeggen: de praktische toepassing van wetenschappelijke kennis) niet langer veilig. De stimulans van de verschillende ministeries om het hydrologie-onderwijs op de universiteiten en hogescholen te bevorderen is grotendeels wegge gevallen, zodat ook de unificerende werking van het onderwijs begint te verdwijnen. De aandacht voor het grondwater is sterk teruggelopen en andere takken van hydrologie, die ervoor in de plaats komen, richten zich vooral op de wetenschappelijke wereld met zijn, voor de praktijk althans, vrij gesloten karakter. Structureel overleg en samenwerking tussen waterbeheerders en de diverse leerstoelgroepen waar hydrologie wordt bedreven komt namelijk in de praktijk relatief weinig voor.

Omdat een platform voor het zoeken naar consensus en het vaststellen van geaccepteerde wetenschap dus ontbreekt, is het tegenwoordig, zeker voor bestuurders, verwarrend om vast te stellen wat de voor en nadelen van bepaalde maatregelen zijn. Omgekeerd wordt het voor experts steeds moeilijker om hydrologische kennis over het voetlicht te krijgen bij beleidsmakers die er soms zelfs mee koketteren dat ze van water geen verstand hebben. Het gemis aan een platform doet zich ook hier voelen; niet eens zozeer voor de hydrologen zelf, maar voor de afstemming van de hydrologische kennis op de behoeften van het beleid en om zeker te stellen dat daarvan bij de voorbereiding en uitvoering van beleid ook gebruik gemaakt wordt.

Leerpunten uit de geschiedenis

Ongetwijfeld is deze analyse onvolledig en gebrekkig, maar het vormt wel een verklaaringskader voor het ongemakkelijke gevoel dat blijkens de ledenraadpleging bij veel NHV-leden leeft. Tegelijk biedt deze analyse aanknopingspunten om aan verbeteringen te werken.

Uit de geschiedenis blijkt wel dat ons vak van het begin af aan een speelbal geweest is van rampen en onvoorziene maatschappelijke ontwikkelingen. Lange tijd werkten die in ons voordeel, maar daardoor waren we (en daarmee bedoelen we natuurlijk ook onze voorgangers) verwend. We hebben nooit een eigen plan hoeven trekken. Toen het tij keerde waren we niet voorbereid om het heft in eigen hand te nemen, en nu, na zo'n 15 jaar, zijn we nog steeds zoekende. Het is de hoogste tijd om onze vereniging om te vormen tot een vereniging die niet meer afwacht, maar zelf initiatieven neemt om onze toekomst vorm te geven, en de weg te banen voor een aankomende generatie vakgenoten.

Uit de geschiedenis blijkt ook dat de hydrologie zijn bloei vooral dankte aan de verwevenheid met het beleid. Beleidstegenstellingen, die inherent waren aan de taakverdeling tussen de ministeries, bleken stimulerend te werken voor de ontwikkeling van ons vakgebied. Ooit waren inhoud en beleid een vanzelfsprekend amalgaam. Door de scheiding raakten ze organisatorisch en fysiek verdeeld in groepen die ieder voor zich soevereiniteit nastreefden. In dat licht bezien is het alleen maar natuurlijk dat experts hun kennis niet bij beleidsmakers over het voetlicht krijgen. De heersende gedachte dat wij, hydrologen, dat mechanisme kunnen doorbreken door uit te leggen hoe essentieel wij zijn voor adequaat waterbeleid en -beheer, is te naïef; evenals het idee dat het elkaar de maat nemen, bijvoorbeeld in discussies over 'good modeling practice', het tij kan keren.

Privatisering van overheidstaken was wellicht een goed idee, maar de achterliggende gedachte dat expertise vanzelfsprekend ingehuurd zou worden als dat voor adequaat beleid nodig zou zijn, is te optimistisch gebleken. Er was een waakhond voor nodig geweest om te zorgen dat het beleid optimaal zou blijven profiteren van de beschikbare inhoudelijke kennis. De CHO-TNO had heel goed zo'n rol kunnen vervullen, maar tijdens de optimistische beginjaren van de privatisering is dat niet onderkend. De NHV heeft in het verleden gedacht de leemte die door het wegvallen van de CHO-TNO ontstaan was op te kunnen vullen. Dat is nooit gelukt, en in het licht van de geschiedenis ook begrijpelijk: het succes van de CHO-TNO school in het feit dat hij aangestuurd werd door het beleid. Die rol kan de NHV natuurlijk nooit vervullen. We zouden wel heel goed de taken van de Technische Commissie van de CHO-TNO kunnen oppakken, dat wil zeggen: zorgen voor afstemming van kennis en het voor iedereen duidelijk vastleggen welke kennis algemeen gedragen wordt, en welke kennis nog in ontwikkeling is. Zonder een georganiseerde vorm van overleg met de afnemers van onze kennis zet dit echter weinig zoden aan de dijk. We zullen ons dus moeten inspannen om weer een organisatie à la CHO-TNO in het leven te roepen, ook al leveren we daarmee een stukje autonomie in. Het zal een hele toer zijn en we kunnen het zeker niet alleen. Er zijn tegenwoordig meer overheden dan ooit die op één of andere manier verantwoordelijkheid dragen voor een deel van de waterkringloop, en de wet- en regelgeving is aanzienlijk uitgebreider dan vroeger. Bovendien is er nu de advieswereld, die ook bij de aansturing betrokken moet worden.

Leerpunten uit de ledenraadpleging

Tijdens de algemene ledenvergadering op 13 november heeft Harry Boukes mondeling verslag gedaan van de ledenraadpleging die het bestuur de afgelopen zomer gehouden heeft. We lichten de belangrijkste leerpunten er nog eens uit:

De respondenten prezen in het algemeen de inspanningen van de NHV, maar men was het er vrijwel unaniem over eens dat er tegenwoordig meer gebeuren moet. Heel vaak werd de behoefte geuit om de aandacht te verbreden tot de gehele hydrologische kringloop en om een verbinding te leggen met inhoudelijk aanverwante vakgebieden. (Voor de goede orde: voor het zware accent op grondwater bestaat een historische verklaring, maar het is zeker geen beleid van het bestuur of van de redactie van Stromingen. Wij nodigen u graag uit om uw artikelen over oppervlaktewater, hydrometrie, meteorologie en andere hydrologische deelgebieden in te dienen (wat gelukkig ook veelvuldig gebeurt haasten we ons te zeggen), om mee te helpen met het organiseren van studiedagen over andere onderwerpen dan grondwater (ook dit is gelukkig in de praktijk al meer het geval dan voorheen) en om u kandidaat te stellen voor bestuursfuncties). Veel leden drongen aan op herstel van de verbinding met het beleid, en enkelen verwezen daarbij rechtstreeks naar de Commissie voor Hydrologische Onderzoek TNO. Naast inhoudelijke verbreding werd ook aangedrongen op samenwerking met aanverwante organisaties en verenigingen. Veel respondenten zagen ook een rol voor de NHV in het stimuleren van het onderwijs in de hydrologie, maar de gedachte dat de NHV zelf opleidingen zou kunnen verzorgen vond weinig bijval. Minder bijval was er ook voor een rol van de NHV voor arbitragezaken, terwijl over wenselijkheid om ook een professionele belangenvereniging te worden de meningen zeer uiteenliepen. Voor wat de financiering betreft, werden vooral twee opties genoemd: verhoging van de contributie en participatie door overheden en bedrijfsleven, hetzij in de vorm van sponsoring, hetzij in natura, dat wil zeggen: door de activiteiten van de vereniging te faciliteren en medewerkers tijd te geven om werk voor de vereniging te verrichten. De laatste - open - vraag leverde veel ontboezemingen op en suggesties die we nog steeds af en toe raadplegen en waarvan we bij het opstellen van dit stuk dankbaar gebruik maken. Nogmaals dank voor het meedenken!

Missie van de “nieuwe” NHV

De doelstelling van de NHV blijft voor ons onverminderd het bevorderen van de uitoefening van de hydrologie - de wetenschap die de kringloop van het water boven, op en onder het aardoppervlak bestudeert - maar de maatschappelijke ontwikkelingen maken het nodig dat we dat veel breder en actiever opvatten dan tot nu toe het geval geweest is.

Laten we in de eerste plaats ons werkterrein afbakenen ten opzichte van andere instellingen. We zijn *de* Nederlandse vereniging van praktiserende hydrologen, dat wil zeggen dat we op het gebied van de hydrologie *de* liaison willen zijn tussen wetenschap en praktijk. Daarin onderscheiden we ons van het Boussinesq Centre, dat zich juist richt op de wetenschap. Deze ambitie brengt mee dat we niet meer alleen een netwerk bieden voor hydrologen onderling en de onderlinge kennisuitwisseling bevorderen, maar dat we ook actief een relatie zoeken met waterbeheerders en beleidsmakers op het gebied van water. Tegenover hen scheppen we duidelijkheid over de stand van de wetenschap. We nemen als vereniging geen standpunt in over beleids- of beheerszaken, maar bevorderen naar vermogen dat de hydrologie optimaal bijdraagt aan adequaat beleid

en beheer. Daarin onderscheiden we ons van een vereniging als b.v. KVWN/NVA. Wel geven wij – gevraagd of ongevraagd – ons oordeel over de manier waarop hydrologische kennis bij de voorbereiding van het beleid of bij de uitvoering van het waterbeheer wordt toegepast of onderbenut blijft. We bevorderen naar vermogen het onderwijs in de toegepaste hydrologie op bachelors-, masters- en post- niveau, zonder daarin zelf een taak te ambiëren. Op termijn streven we ernaar om ook voor de professionele belangen van onze leden op te komen.

Eerste indicatieve voorstellen voor te ondernemen acties

De te ondernemen acties laten zich rangschikken in rubrieken die zich onderscheiden qua diepgang, gerichtheid en tijdshorizon. Wat hierna volgt is nog onder discussie. Commentaar is meer dan welkom.

1. Netwerkfunctie (naar binnen gericht)

De NHV bevordert en faciliteert de uitwisseling van kennis en ervaring tussen de leden onderling. Er is gerichte actie nodig om de aandacht te verbreden tot het gehele terrein van de hydrologie en meer algemeen het integrale waterbeheer. Omdat de netwerkfunctie intern gericht is, kunnen verbeteracties direct ter hand genomen worden. Er is geen eindtijdstop; verbetering en verbreding van de netwerkfunctie is een permanente taak van het bestuur. Er wordt wat ons betreft een bestuurslid aangewezen om deze netwerkfunctie te bewaken. Hij/zij brengt verslag uit over de voortgang tijdens de algemene ledenvergadering.

Doordat de netwerkfunctie direct aansluit bij het huidig functioneren van de NHV was het niet moeilijk om verbeteracties aan te geven. De meeste suggesties uit de ledenraadpleging hadden ook betrekking op dit aspect. We noemen rijp en groen door elkaar:

1a. De NHV gaat zichzelf verbreden en verdiepen, via zowel de website (wordt hard aan gewerkt, zie www.nhv.nu), Stromingen (idem), het bestuur (zie de volgende paragraaf) en de NHV-activiteiten (zie diverse de diverse voorstellen).

1b. De NHV gaat (nog) meer kennis overdragen, waarbij we met name ook over actuele thema's willen gaan belichten (denk b.v. aan het NHI, het rapport Remkes inzake het hydrologische onderzoek naar polder Groot Mijdrecht). We willen dit gaan doen vvia symposia, maar ook via de website. Waar we b.v. aan werken is het scannen van hydrologische klassiekers (b.v. de proefschriften van Ernst, Hooghoudt, Edelman om maar eens wat voorbeelden te noemen, maar ook de oraties en afscheidsredes van hoogleraren) en die als pdf ter beschikking stellen via de website. Stromingen is en blijft natuurlijk de kern van onze informatievoorziening! Daarnaast is het idee opgevat om alle CHO-TNO rapporten en mededelingen te gaan digitaliseren en via onze website te gaan distribueren. De mogelijkheden worden op dit moment verkend.

1c. De NHV wordt minder gefocust op grondwaterhydrologie, en gaat zich vooral meer met de inhoudelijke aspecten van de hydrologie in al zijn facetten, maar ook het integraal waterbeheer bezighouden; dit wordt een permanent aandachtspunt

voor het bestuur. Daarmee hopen we tevens het hogere management en bestuur van organisaties die hydrologen en hydrologische kennis nodig hebben, betrokken te krijgen bij de NHV. Hydrologen in Nederland, of ze zich nu met de inhoud of met het beleid bezighouden, moeten zich thuis voelen binnen de NHV.

1d. De NHV stelt spring- en fall-meetings in, op vaste dagen in het jaar (b.v. de 3e donderdag van april en de 3e donderdag van oktober). Zeker één meeting sluit nauw aan bij de actualiteit, waarbij als primair doel het overbrengen van kennis via presentaties en vooral discussie kan worden gezien. Ook de netwerkfunctie van dit soort dagen mag natuurlijk niet worden vergeten. Een goed voorbeeld van zo'n spring meeting is de recent gehouden (22/5) NHV-dag over grondwateronderzoek. De statutaire algemene ledenvergaderingen is een vast onderdeel van de fall meeting. Voor de spring- en fall-meetings worden twee afzonderlijke commissarissen aangewezen wat ons betreft.

2. *Liaison-functie (naar buiten gericht)*

De NHV werpt zich op als de brug tussen de wetenschap en de praktijk en slaat ook een brug tussen de vereniging en aanverwante organisaties. Tot nu toe is de vereniging er te veel stilzwijgend vanuit gegaan dat haar activiteiten vanzelf tot erkenning en aanzien zouden leiden. De geschiedenis leert dat het zo niet werkt. Om onze kennis bij de afnemers over het voetlicht te krijgen, zijn een strategie en doelgerichte acties nodig. Er wordt een bestuurslid aangewezen om de liaison-functie te bewaken. Hij/zij brengt op de algemene ledenvergadering verslag uit over de voortgang. Op dit onderdeel zijn onze gedachten nog minder ver ontwikkeld, maar we onderscheiden de volgende aandachtsgebieden:

2.1 De relatie met de afnemers van hydrologische kennis. Daarbinnen zijn weer te onderscheiden: de feitelijke afnemers van hydrologische kennis (overheden, bedrijven, particulieren) en de werkgevers van de hydrologen (waaronder de adviesbureaus en de onderzoeksinstituten). De NHV gaat een platform worden dat twee sporen faciliteert, te weten: 1) het spoor van dispuut, met discussies over inzichten, methoden en technieken, en 2) het spoor van consensus en boekstaven, waarin aan de afnemers van onze kennis wordt duidelijk gemaakt wat breed geaccepteerde inzichten zijn. Beide sporen voeden elkaar: dispuut levert (voorlopig) vastgestelde BMP en methoden. Deze blijven gehandhaafd totdat het dispuut (mede gevoed door de universitaire wereld) nieuwe consensus oplevert. Het vaststellen van 'zo doen we dat' moet ervoor zorgdragen dat de beroepsgroep en de producten van hydrologen weer een duidelijke doorvertaling krijgen naar het hogere management en bestuur bij relevante organisaties. De geschiedenis leert echter dat het niet voldoende is om onze diensten vrijblijvend aan te bieden. Er zijn gerichte acties nodig om te waarborgen dat met name het beleid onze kennis benut.

2.2 De relatie met onderwijsinstellingen. Eén van de gevolgen van de privatisering van overheidstaken is het wegvallen van de aandacht van de ministeries voor het onderwijs in de toegepaste hydrologie ("engineering hydrology"). De universiteiten hebben hun aandacht verlegd naar wetenschappelijk onderzoek en

laten zich aan de praktische toepassing van de hydrologie weinig gelegen liggen. De NHV trekt zich de aansluiting van het onderwijs (ook op HBO instellingen!) op de huidige beroepspraktijk aan en beraadt zich op acties.

2.3 De relatie met aanverwante organisaties. De NHV gaat zich duidelijk toeleggen op samenwerking met relevante organisaties (b.v. STOWA, Unie van Waterschappen, Boussinesque-centre, CDG, IPO, STOWA-PCW Adviesgroep Modellering, Projectgroep NHI, OWO/Stuurgroep NHI) met als doel betere afstemming van en interactie tussen hydrologische inhoud en waterhuishoudkundig beleid, de netwerkfunctie van de vereniging en natuurlijk ook de financiering van onze ambitieuze plannen. Deze samenwerking kan er b.v. ook in uitmonden dat er Technische Bijeenkomsten samen met partners worden georganiseerd.

Alliedrie de relaties moeten feitelijk nog gelegd worden. Dat vergt afspraken over te nemen acties met bijbehorende tijdspaden en een beoogde doelen. Er moet bezien worden hoe deze taken binnen het bestuur verdeeld worden, en op welke manier verantwoording afgelegd wordt over de voortgang. Als de relaties eenmaal gelegd zijn, komen ze onder de permanente aandacht van het bestuur te vallen.

3. *Platformfunctie à la CHO-TNO (veranderingsgericht)*

De NHV streeft naar herstel van een platform à la CHO-TNO, waar beleid en inhoud elkaar ontmoeten en op elkaar afgestemd worden. De NHV biedt zich aan om net als de Technische Commissie van CHO-TNO destijds Technische Bijeenkomsten te organiseren, waarbij het streven naar inhoudelijke communicatie en discussie, en hopelijk ook het bereiken van consensus voorop staat, alsmede het identificeren van voor- en nadelen van bepaalde hydrologische methoden en technieken. Het opleggen van methoden en technieken aan hydrologen/organisaties is uiteraard uit den boze. Wel streven we ernaar om te werken volgens een nog te definiëren NHV-consensus aanpak, die dan natuurlijk ook een duidelijk kwaliteitsstempel moet worden. Op deze dagen kan ook worden besloten dat een onderwerp van zodanige aard is dat er een werkgroep dient te worden opgericht die b.v. een jaar krijgt om de zaak op poten te zetten, uit te werken, nogmaals een Technische Bijeenkomst te organiseren, eventueel uitmondende in b.v. een NHV-boekje, een Stromingen-special, of b.v. een paper in een peer reviewed journal. En in Stromingen uiteraard!

Zonder herstel van de relatie met het beleid (en tegenwoordig ook de advieswereld) ontbreken ons echter de middelen en de legitimatie. De prioriteitenvolgorde is dus: eerst herstel, dan invulling van de functie van Technische Commissie. Dit is een moeilijke stap omdat we hem als vereniging zeker niet alleen kunnen zetten. Het is ook een ingrijpende stap, omdat we daarmee een deel van onze autonomie opgeven. De vereniging verandert daardoor in een club die verantwoording af moet leggen over de besteding van toegekende middelen en niet meer vrijblijvend kan opereren. We beraden ons op de stappen die genomen moeten worden.

4. *Op (langere) termijn: evolutie tot een beroepsvereniging (ontwikkelingsgericht)*

Hierbij staat ons voor ogen: een vereniging die ook voor de professionele belangen van de Nederlandse hydrologen opkomt. Deze functie riep tijdens de ledenraadpleging zeer uiteenlopende reacties op. Er zal dus eerst een communicatietraject opgezet moeten worden om na te gaan of de NHV leden dit echt zien zitten. Voorlopig onderzoeken we hoe eerst zusterverenigingen in het buitenland deze taak opgepakt hebben.

Bestuurlijke vernieuwing

NB: Dit zijn nog steeds voorstellen waarop we graag commentaar ontvangen.

In onze ogen krijgt de NHV een nieuw, uitgebreid (in aantal), en verbreed (qua achtergrond/werkgever) bestuur met duidelijke taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van de vier genoemde functies of onderdelen daarvan (een paar hebben we al genoemd, maar denk ook aan Externe Financiering, Stromingen, Website) en uiteraard ook een budget per bestuurder. De wens van de Nieuw Elan-club is, als gezegd, om de NHV uiteindelijk te laten uitgroeien tot een vereniging met aanzien en status. Maar vooral: een vereniging waar je bij wilt horen als waterprofessional. Die nieuwe NHV dient zich duidelijk te gaan profileren in het beroepsveld, waarbij zowel het bestuur, maar ook de Stromingen redactie een afspiegeling vormen van dit beroepsveld (bestaande uit organisaties als drinkwaterleidingbedrijven, adviesbureaus, provincies, waterschappen, kennisinstituten, universiteiten e.d.).

Vervolgstappen

De komende maanden staan in het teken van de uitwerking van de verdere plannen. Daaronder valt o.a. het definiëren van hoe we een platform kunnen inrichten dat de functie als die van de voormalige CHO-TNO kan gaan vervullen.

En tenslotte moet worden gezegd: een vereniging wordt gemaakt door de leden. Zonder actieve leden zijn onze plannen zondermeer gedoemd te mislukken. Een actieve inzet binnen het Nieuw Elan traject (en de NHV in het algemeen!) is natuurlijk mogelijk, neem ook daarover contact met ons op: NHV.nieuwelan@gmail.com Ook kunnen alle opmerkingen en kritiek op dit stuk naar dit adres worden gemaild.

We willen onze uitgewerkte voorstellen in het najaar van 2008, tijdens de ALV, aan u voorleggen. U hoort hierover via de NHV-Nieuwsbrief in de loop van de zomer meer.

Mogelijke financiële implicaties zijn wat ons betreft van latere orde. Laten we eerst maar eens met elkaar definiëren waar we als vereniging naartoe willen.

Tenslotte: Ook leidinggevend in organisaties waar hydrologen werkzaam zijn moeten meer notie krijgen van waar de NHV voor staat en met name voor wil gaan staan en van wat onze vereniging voor hun organisaties kan betekenen. Via die weg hopen we niet alleen te bereiken dat mensen tijd krijgen om de NHV mee te helpen opbouwen, maar hopen we tevens dat de 'inhoud' die wij kunnen bieden beter gaat aansluiten bij door deze organisaties uit te werken beleid en de daarmee samenhangende besluitvorming. Dit is noodzakelijk om de hydrologie weer het aanzien te geven die het verdient als ondersteunende wetenschap voor het watermanagement. We hopen dan ook dat de

Stromingenlezers dit artikel aan hun managers (en hun managers) zullen voorleggen om hun commentaar en ideeën erover boven tafel te krijgen, commitment te vergaren en de bevindingen dan aan ons kenbaar te maken. Met dit laatste zijn we deels al begonnen bij ons eigen (hogere) management.

*De Mannen van het Nieuw Elan, in alfabetische volgorde:
Hans Hakvoort, Joost Heijkers, Elgard van Leeuwen, Kees Maas & Herman Wolfs.
Contact-email: NHV.nieuwelan@gmail.com*

Literatuur

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Commissie voor Hydrologisch Onderzoek CHO-TNO vond op 26 november 1986 een jubileumbijeenkomst plaats, waarover in H₂O vier artikelen verschenen die een goed overzicht geven van de functie en het functioneren van een platform waar beleid en onderzoek elkaar ontmoeten. We hoeven het wiel niet helemaal opnieuw uit te vinden! We citeerden hierboven uit twee artikelen:

Dam, J.C. van, 1987: 40 jaar Commissie voor Hydrologisch Onderzoek CHO-TNO, H₂O (20) 1987, nr.5, p 96-98.

Volker, A., 1987: Hoe functioneert de Nederlandse hydroloog in het buitenland; sterkte/zwakte analyse, H₂O (2), 1987, p 102-105.